

πρὸ αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου. Ἐφαίνετο ἀναποφάσιτος, ἀνησυχῶν βεβαίως διὰ τὴν ὑποδοχὴν ἧτις ἐμελλε νὰ τῷ γίνῃ. Ἡ Γενεβιέβη, καίτοι ἐγνώριζε, ὅτι ἦτο ἐν τῷ πύργῳ, δὲν τὸν ἀνέμενε. Ἡτένισαν ἀλλήλους ψυχροὶ, καὶ μὲ σιωπηλοὺς παλμούς ἐν τῇ καρδίᾳ... Ἐπειτα, μειδιῶσα, μὲ τὴν χεῖρα τεταμένην, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ συνήθους τινὸς ἀπουσίας, ὡς ἐὰν δὲν διεκύβευε τὴν εὐτυχίαν των, αὐτὴν τὴν ζωὴν των διὰ τῶν ἀπουσιῶν αὐτοῦ ὁ Μοντβριάν, προὐχώρησε πρὸς αὐτὸν καὶ τ.ῷ ἔτεινε τὰ χεῖλη.

Τὸ φίλημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον προσέφερεν, ἦτο ἡ συγγνώμη, ἣν τῷ παρείχε, ἡ λήθη ἣν τῷ ὑπέσχετο, ἐὰν ἤθελε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς βίον τακτικώτερον.

Οὔτε ἓνα ὑπαινιγμὸν, οὔτε ἓνα στεναγμὸν, οὔτε μελαγχολίαν τῷ ἔδειξε. Ἦτο τόσον εὐθραστός ἀκόμη ὁ δεσμός, τὸν ὁποῖον ἐπίστευεν ὅτι καὶ αὐτὴς συνέδεσεν, ὥστε ἡ ἐλαχίστη δοκιμασία θὰ τὸν συνέτριβεν, ἀνὶ ἐλπίδος πλέον ἴτως.

Ὁ Ἐκτωρ, κατὰ τὰς ἀκολούθους ἡμέρας, προσπενέχθη πρὸς αὐτὴν μετὰ τρυφεράτητος, ὡς ἄλλοτε, ἀλλὰ ὑλίχον σοβαρῶς. Ἡσθάνετο ὅτι μετὰ τῶν, μεθ' ὅλα ταῦτα, ὑπῆρχε κατὰ τί ξένον. Ὅσον ἀγαθὴ καὶ μεγαλόψυχος καὶ ἀν' ἦτο ἡ Γενεβιέβη, τὸ σῶμα της καὶ ἡ καρδία της ὤφειλον νὰ αἰσθάνωνται ἀποστροφὴν τινα εἰς πᾶν φίλημα τοῦ συζύγου της. Μόνος ὁ χρόνος ἠδύνατο νὰ κατασιγᾷ τὰς τρικυμίας ταύτας, καὶ ἐπαναφέρει τὴν βεβαιότητα τοῦ ἐπανακτθέντος ἔρωτος.

(ἀκολουθεῖ)

Ο ΨΥΧΟΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚ ΚΗ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

ΣΤ'.

Ὡς εἴπομεν, ἡ στιγμή ἦν κρίσιμωτάτη διὰ τὸ εὐαίριθμον ἐλληνικὸν ἵππικόν, καὶ ὁ Καραϊσκάκης, ὡς πάντοτε ἐπραττε κατὰ τὰς κρίσιμους στιγμὰς, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἱππέων του καὶ ὤρμησε μετ' αὐτῶν ἀκρατῆτως κατὰ τῶν φυλασσόντων τὴν στενὴν διόδον Τούρκων, οὓς κατέπληξεν ἡ ἀκατάσχετος ὁρμὴ τῶν ἐπιτεθέντων. Ὁ Καραϊσκάκης μετὰ τῶν πρώτων, ἢ μᾶλλον πάντων, προπορευόμενος μετὰ τοῦ ψυχογυῖου του, ἀφίκετο εἰς τὸ μέσον τῆς διόδου, σπαθίζων δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τοὺς Τούρκους, καὶ τότε ἔστη, ἵνα ἴδῃ καὶ ἐνθαρρύνῃ τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτόν. Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμήν ἔστρεφεν ἵνα ἴδῃ τί συνέβαινεν ὀπισθέν του, Τούρκος τις, ἐγγύτατα ἰσχύμενος, διηλύθη τὸ στόμιον τοῦ ὅπλου του ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς του. Τοῦτο ἰδὼν ὁ ψυχογυῖος του, δι' ἐνὸς ἁλματος τοῦ ἵππου του, ἐτέθη μετὰ τὸν αὐτοῦ καὶ τοῦ Τούρκου, καὶ ἔλαβε τὴν κἀνὴν τοῦ ὅπλου τοῦ τελευταίου, καθ' ἣν στιγμήν

τοῦτο ἐξεπυροκρότησεν. Ἡ σφαῖρα εἰσέδου εἰς τὸ μέσον τοῦ στήθους του καὶ μετὰ μικρὸν κλονισμόν ἐκυλίσθη κάτω τοῦ ἵππου του, κράζων: «Ἐχε γειὰ ἀγάπη μου». Ὁ Καραϊσκάκης ἐστράφη καὶ ἰδὼν τὸν ψυχογυῖον αὐτοῦ κατὰ γῆς κείμενον καὶ αἰμόφυρτον, κατελήφθη ὑπὸ λύσσης καὶ ὤρμησε κατὰ τῶν Τούρκων φοβερός. Πάλιν δεινὴ συνήφθη πέριξ τοῦ σώματος τοῦ ψυχογυῖου Κ. σταντῆ· δεκάς Τούρκων ὤρμησαν, ἵνα λάβωσι τὴν κεφαλὴν του, ἐλαβόντες αὐτόν ὡς ἀρχηγὸν ἕνεκα τῆς πολυτελοῦς ἐνδυμασίας του· ὁ Καραϊσκάκης καὶ τρεῖς ἔτι ἱππεῖς ἀπέκρουον τοὺς ἐπιτιθεμένους· ἀλλ' ἐπὶ τέλους θὰ ὑπερίσχυον οἱ Τούρκοι, εἰ μὴ τρεῖς πεζοὶ Ἕλληνες δὲν κατήρχοντο τῶν βράχων ὡς λέοντες καὶ δὲν παρελάμβανον τὸ σῶμα τοῦ ψυχογυῖου. Ὁ εἰς τούτων, ὁ ἡγούμενος κατὰ τινα βήματα τῶν ἄλλων, ἦν εὐειδέστατος νεανίας, μάλιστα δεκαοκταετῆς, εὐκίνητος καὶ λιγυρὸς, ὁ κατόπιν, νέος ὠραίος καὶ ρωμαλέος, εἰκοσιπενταετῆς μάλιστα, καὶ ὁ ἕτερος γέρον ὁγδοηκοκτοῦτης περίπου, σθεναρὸς ὅμως ἔτι καὶ εὐθυτενής. Ὁ νεανίας, εἰ καὶ λεπτοφυής, ἔλαβεν ἀκόπως εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ σῶμα τοῦ ἀτυχοῦς Κωσταντῆ καὶ ἀνῆλθε τρέχων τοὺς βράχους, ἐν ᾧ οἱ σύντροφοί του, μαχόμενοι, ἐπροσπάτεον τὴν φυγὴν του. Οἱ ἱππεῖς ἐπωφεληθέντες ἐκ τῆς γενομένης συγχύσεως, διῆλθον τὴν στενωπὸν, σφάζοντες καὶ καταπατοῦντες τοὺς Τούρκους· ἔσχατος πάντων διῆλθεν ὁ Καραϊσκάκης, ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ὁποῖου ἐζωγραφίζετο τρομερὰ λύπη· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξέπεμπον πῦρ.

Ἡ μάχη ἐπερατώθη οὕτω, καὶ οἱ δύο ἀντίπαλοι στρατοὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὰ κεντρικὰ στρατόπεδά των.

Ζ'.

Ὁ νεανίας, ἀσθμαίνων, ἀνῆρχετο τὸ βουνόν, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποῖου εὕρισκετο μικρὸν τι σῶμα Ἑλλήνων ἐκ τριάκοντα περίπου ἀποτελούμενον. Διῆλθε μετὰ τῶν αὐτῶν καὶ ἔστη ὑπὸ σύσκιον πεύκων, εἰς ἀπόστασιν 300 περίπου μέτρων ἀπ' αὐτῶν κειμένην, ὅπως λάβῃ ἀναψυχὴν. Ἐξήπλωσε τὸ πτώμα κατὰ γῆς καὶ ἐναγκαλισθεὶς κατεφίλει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὀλοφυρόμενος. Ὡσεὶ δὲ ἐνεπύσησε ζωὴν εἰς τὸ πτώμα, παρετήρησε μετ' ἀνεκφράστου χαρᾶς τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, ἀνοιγομένους βραδέως καὶ διευθυνομένους πρὸς αὐτόν· εἶτα ἤκουσε τὴν ἀσθενῆ τοῦ πληγωμένου φωνήν.

— Σὺ μ' ἔφερες ἐδῶ;

— Ναί.

— Εὐχαριστῶ... Ὁ ἀρχηγὸς ζῇ;

— Ναί, ἐπέρασε πέρα.

— Δόξαν νὰ ᾗχῃ ὁ ἅγιος Θεός... Καὶ σὺ ποῖος εἶσαι; κάπου σὲ γνωρίζω... μοιάζεις μὲ μιά ποῦ ἀγαπῶ.

— Τῆς Γαρουφαλῆς;

— Ναί· τὴν γνωρίζεις; εἶπεν ὁ Κωσταντῆς, ὑψὼν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν καὶ παρατηρῶν ἀσκαρδαμυκτεῖ τὸν νεανίαν. Πές της, σὰν τὴν ἴδῃς, πῶς πεθαίνω

κι' ἔχω τ' ὄνομά της 'στό στόμα μου... Κρίμα νά μὴν ἤμουν....

— Κωνσταντῇ μου, ἀγάπη μου, ἐγὼ εἶμαι· δὲν μ' ἐγνώρισες ;

— Μπᾶ ! Παναγιὰ Παρθένά μου ! Ἡ Γαρουφαλιά εἶνε...

Δὲν ἠδυνήθη νὰ προσθέσῃ τι πλέον καὶ ἐλειποθύμῃσεν. Ἡ Γαρουφαλιά, πνιγομένη ὑπὸ λυγμῶν, ἔλαβε τὴν κεφαλὴν του καὶ τὴν ἔθεσε μετὰξὺ τῶν γονάτων της.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν οἱ σύντροφοι τῆς Γαρουφαλιάς—διότι αὐτὴ ἦτο ὁ εὐειδὴς ιεανίας— ἀφίκοντο πρὸ αὐτῆς καὶ τοῦ πληγωμένου, ἀσθμαίνοντες.

— Λοιπὸν, ἤρώτησεν ὁ γέρον ἀνησυχῶν, ἀπόθανεν ;

— Ὅχι, ἀπήντησεν ἡ Γαρουφαλιά, λιγοθυμιά τοῦ ἤρθε.

— Καὶ ποῦ εἶνε λαβωμένος ; γιὰτὶ γνωρίζω ἀπὸ λαβωματιαῖς, ἔχω πολλὰς γιατρέψεις.

— Ἐδῶ 'στὰ στήθια βλέπω αἵματα πολλά.

Πάντες ἔκυψαν μετὰ περιεργείας καὶ ἐνδιαφέροντος, ἵνα ἰδῶσι τὴν πληγὴν. Ὁ δὲ γέρον μὲ τρεμούσας χεῖρας ἐξεκόμενος τὸν ἐπενδύτην. Πάντες ὠπισθοδρόμησαν συγχρόνως ἐμβρόντητοι. Ὡραῖον καὶ ἄβρὸν στῆθος γυναικὸς ἀπεκαλύφθη.

— Μπᾶ ! εἶνε γυναῖκα, ἀνέκραξαν πάντες μιᾷ φωνῇ.

Ὁ γέρον καὶ ὁ ἕτερος πολεμιστής, συνωφρωμένοι, διηύθυναν τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς πληγωμένης, ὅπερ ἀπεκρύπτετο τὸ πλεῖστον ἐντὸς τῶν πτυχῶν τῆς φουστάνελλας τῆς Γαρουφαλιάς· ἀπεκάλυψαν αὐτὸ μετ' ἀπεριγράπτου σπουδῆς καὶ συγκινήσεως καὶ ὠπισθοχώρησαν, βιαίως κραυγάζοντες μετ' ἐδῶνης.

— Ἡ θυγατέρα μου !

— Ἡ ἀδερφή μου !

Ἡ Κωνσταντινιά, διότι αὐτὴ ἦν ὁ προσφιλέψυχος τοῦ ἀρχιστρατήγου Καραϊσκάκη, ὥσπερ ἀκούσασα τὰς ἐπιφωνήσεις, ἠνέφξε βραδέως τοὺς ὀφθαλμούς, ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν πατέρα της καὶ τὸν ἀδελφόν της, τοὺς παρετήρησε μετὰ δέους, καὶ εἶπεν αὐτοῖς δι' ἀσθενεστάτης φωνῆς :

— Ἄ ! μὲ συχωρᾶται, λοιπὸν, γιὰ τὸ κακὸ ποῦ σὰς ἔκαμα· δόξαν νὰ ᾔχῃ ὁ Θεός, θὰ πάω εὐχарιστημένη... καὶ διεκόπη ὑπὸ κύματος ἀφρώδους αἵματος, ὅπερ ἐξήμεσεν ἀγωνιώσα.

Ὁ πατὴρ της ἔσπευσε καὶ τὴν ἔλαβε εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ εἰ καὶ ἦτο ὠργισμένος κατ' αὐτῆς, δὲν ἠθέλησεν ἐν τούτοις νὰ τὴν λυπήσῃ κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς, ὑπερισχύσαντος τοῦ πατρικοῦ φίλτρου.

— Σὲ συχωρῶ, θυγατέρα μου, εἶπε δακρύων.

— Δὲν ἐφταιζες σὺ, εἶπεν ὀργίλως, ὁ ἀδελφός της Σπύρος. Ἐκεῖνος ὁ ἄτιμος ἔσται, ποῦ σ' ἄρπαξε καὶ σὲ ξεπλάνωσε· πέντε χρόνια τὸν ζητῶ, μὰ τὴν θά τὸ πῶ τῇ αἵμα· ἄς εἶνε ὅποιος εἶνε.

Ἡ Κωνσταντινιά κατέβαλεν ὅλας τὰς δυνάμεις

της, καὶ ὑπεγερεθεῖσα, ἐκάθησε στηριζομένη ἐπὶ τῆς Γαρουφαλιάς. Οἱ σθεννύμενοι ὀφθαλμοὶ της ἔλαβον λάμψεις παραδόξους· ἡ μορφή της εἶχε τι τὸ ἐπίσημον.

— Ἀκούσ' με, Σπύρο. Δὲν μ' ἄρπαξε, 'στό ὀρίζομαι 'στὴν ὑστερήν μου ὦρα, ὅπου κανεὶς δὲν λείει ψέματα, γιὰτ' ὁ Θεός τὸν βλέπει. Ὅχι δὲν μ' ἄρπαξε, οὔτε μὲ ξεπλάνωσε, ἐγὼ τρελλάθηκα γι' αὐτὸν καὶ τὸν ἀκολούθησα· αὐτὸς μοῦ 'πε ν' ἄρθω πίσω 'στό σπῖτι μου, γιὰτὶ αὐτὸ ποῦ ἔκανα ἦταν κακὸ· μὰ γὼ τοῦ εἶπα πῶς θὰ σκοτωθῶ ἂν δὲ μὲ πάρῃ μαζί του. Αὐτὴ ναι ἡ ἀλήθεια. Ἄν τὸν σκοτώσῃς θὰ κάνῃς ἄδικο, θὰ βλάψῃς καὶ τὴν πατρίδα· εἶνε μεγάλος ἄνθρωπος. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀτιμία τοῦ σπιτιοῦ, μὰ δὲν θ' ἀναγκασθῇς νὰ βάψῃς τὰ χέρια σου 'στό αἷμα τῆς ἀδερφῆς σου, γιὰτὶ σὲ 'λιγοῦλι δὲν θὰ ζῶ πιά, τὸ αἰστάνομαι. Κάμε ὄροκο λοιπὸν, πῶς δὲν θ' ἀγγιάξῃς οὔτε τρίχα του.

Ὁ Σπύρος, κλαίων, κατεφίλησεν ἐν συντριβῇ καρδίας τὴν ἀδελφὴν του καὶ τῇ ὑπεσχέθη τὸ ζητούμενον.

— Εὐχαριστῶ, ἀδελφούλη μου, μὲ συχωρᾶς λοιπὸν καὶ σὺ ;

— Ναι, ναι Κωνσταντινιά, μ' οὔλη τὴν καρδιά μου.

— Καὶ τ' ἄλλ' ἀδέρφια μου μὲ συχωροῦν ;

— Δὲν ἔχεις ἄλλ' ἀδέρφια, δύστυχη, εἶπεν ὁ πατὴρ της, παρὰ μόνο τὸ μικρότερο· τ' ἄλλα 'σκοτώθηκαν γιὰ τὴν πίστι καὶ τὴν πατρίδα.

— ὦ, πατέρα μου, καλὸς εἶν' αὐτός· ὁ θάνατος· τὸ αἰστάνομαι, γιὰτὶ κι' ἐγὼ πεθαίνω. Πάω νὰ ἔρω τῇ μάνᾳ μου, τ' ἀδέρφια μου ἐκεῖ ἀπάνω, εἶπεν ἐν κατανύξει, δεικνύουσα τοὺς οὐρανοὺς.

Εἶτα, στρέψασα μετὰ κόπου τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν Γαρουφαλιάν, ἥτις καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν σκηνὴν, περιέπιπτεν ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπλήξιν καὶ ἀπὸ συγκινήσεως εἰς συγκίνησιν.

— Καὶ σὺ, γλυκεριά μου Γαρουφαλιά, εἶπεν αὐτῇ, ποῦ σ' ἀγάπησα σὰν ἀδελφὴ μου, μὲ συχωρᾶς καὶ σὺ, γιὰ τὸ κακὸ ποῦ σοῦ 'κανα ; ὦ, δὲν τὸ ἤθελα, ἡ καὶ μὲν· μὰ ἡ καρδιά μου εἶχ' ὄρμαϊς, ὅπου δὲν μπορούσα νὰ τῆς βαστάξω. Σ' ἀγάπησα καὶ δὲν ἤθελα νὰ φανερωθῶ πῶς ἤμουνα γυναικα, γιὰ νὰ μὴ χάσω τὴν ἀγάπη σου· ἤθελα νὰ ᾔχω μιὰ ἀδερφή ἢ ἑρμην.

— Συχωρεμένη νὰ 'σαι, εἶπεν ἡ Γαρουφαλιά, κλαίονσα ἐκ καρδίας.

— ὦχ ! νὰ μοῦ ῥχεται ἄτι... θὰ μὲ πνίξῃ... βοηθάτε με τὴν δύστυχη... Δὲν σὰς τό 'πα, ἐξηκολούθησεν, ἀγωνιώσα καὶ διακοπτομένη. Τώρα θὰ πεθάνω... Σπύρο μου... ἂν ποτὲ παντρευτῇς... νὰ πάρῃς... τὴν Γαρουφαλιά... εἶν' ἡ καλλίτερη κοπέλλα τοῦ ντουνηῶ... Πατέρα... βοηθάτε με... τὴν εὐχή σου... πνίγουμε... πονῶ...

Ὁ πατὴρ της, κλαίων ὡς παιδίον, ἐγονάτισε καὶ τὴν κατῃσπάζετο, λέγων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν λυγμῶν του :

— 'Στήν εὐχή μου, δύστυχη, στήν εὐχή μου, ἀγαπημένο μου παιδί.

— 'Αφίνω.... σ' ὅλους.... γειά.... Εὐχαριστῶ.... Θεέ μου!.. εἶπεν ἡ δυστυχὴς Κωνσταντινὴ καὶ ἡ ψυχὴ της ἀπέπη.

Ἐν ἑτοῖς περίπου μετὰ τὰ ἀνωτέρω, τὸ ἐπὶ τῆς κορυφῆς παρκακιμένου τῆς Ἀρίας λόφου κατεσκευασμένον νατῆριον τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, ἦν πλήρες κόσμου. Ὁ γέρον ποιμὴν Μῆτσος καὶ τὰ ἐπιζήσαντα τέκνα του, συναθροίσαντες τὰ ὅσα τῶν ἐτέρων τέκνων του, τῶν φρονεθέντων καὶ τεθαμμένων εἰς διάφορα μέρη τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Ἀττικῆς, ἐθαψάν αὐτὰ παρὰ τὸ νατῆριον καὶ ἐτέλεσαν μνημόσνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς των. Πάντες οἱ χωρικοὶ συνελπούντο ἐκ καρδίας τῷ γέροντι ποιμένι, ἐκφράζοντες τὸν θαυμασμόν των διὰ τὴν καρτερίαν του. Ἄμα δ' ὡς τὸ μνημόσνον ἐπερατώθη, οὗτος, ὑψώσας τὴν χεῖρα πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐν κατανύξει, εἶπεν εἰς τοὺς παρισταμένους.

— Ἀδέρφια, ὁ Θεὸς μου τὰ ἔδωκε τὰ παιδιὰ, ὁ Θεὸς μου τὰ ἔπῃρε. Τὸν εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα μ' ἔφθασε, τὸν εὐχαριστῶ ἀκόμα, γιὰτὶ οὐλα ἔπεθαναν μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι. Ἔτσι πρέπει νὰ εἶνε, ὅσοι θέλουνε ἐλεύτερη πατρίδα καὶ ἀγαποῦν τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ μα. Τώρα ἔχω νὰ κάμω μιὰ παραγγελιὰ τῆς θυγατέρας μου. Ἐλα δὲ ἀδερφε Γιάννη, μοῦ δίνεις τὴν Γαρουφαλιά, γιὰ τὸ παιδί μου, τὸ Σπύρο μου;

— Μὲ ὅλη τὴν καρδιά μου.

— Σπύρο, δός το χέρι σου στὴν Γαρουφαλιά.

Ὁ Σπύρος μετὰ χαρᾶς ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἔλαβε τὴν δεξιὰν τῆς Γαρουφαλιάς, ἥτις καταπύρφυρος ἐξ αἰδημοσύνης, ἔνευε κατὰ γῆς.

— Νά ἔχετε τὴν εὐχή μας, εἶπον ἐν ταύτῃ οἱ δύο γέροντες καὶ ἡ μήτηρ τῆς Γαρουφαλιάς, καὶ πάντες ἐξῆλθον τῆς ἐκκλησίας κατατυγκεινημένοι.

Τὴν τρίτην Κυριακὴν τῆς λαμπρᾶς τοῦ αὐτοῦ ἑτοῦς, ἡ Ἀρία ἦτο εἰς ἀναστάσει. Ἡ ντουφεκιὰς, τὰ νταούλια καὶ τὰ βιολιά ἤκούοντο μέχρι τοῦ Ναυπλίου. Πλεῖστοι ὅσοι ἐκ τῶν περὶ χωρίων, καὶ ἰδίως αἱ γυναῖκες, ἔσπευδον πρὸς τὴν Ἀριαν, ἄλλοι μὲν ἔχοντες προηγούμενην πρόσκλησιν μὲ κανέλλα καὶ γαρούφαλα, ἄλλοι δὲ, ἵνα ἱκανοποιήσωσι τὴν περιέργειάν των. Οἱ τελευταῖοι, ἡ τινὲς τούτων, ἠρώτων τὸ αἶτιον τῆς χαρᾶς τῆς Ἀρίας, καὶ

— Παντρεύεται ἡ Γαρουφαλιά, ἡ πιὸ ὡμορφ τοῦ χωριοῦ, μὲ τὸν ἀσῆκη Σπύρο τὸ γυιὸ τοῦ γερω-Μήτρου, ἂν θέλετε ἐλάτε στῆς χαρᾶς τους, ἐλάμβανον ὡς ἀπάντησιν.

Ν. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΥΛΑΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ

(Ἀναμνήσεις Ἰταλικαί)

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον, εἶνε τὰ ὑπνωτήρια, τὰ ἐργαστήρια, τὰ νοσομεῖον, τὰ δωμάτια τῶν μοναχῶν, τὸ γραφεῖον τῆς διευθύνσεως, τὸ ὕλικόν τοῦ σχολείου.

Οἱ κοιτῶνες εἶνε εὐάεροι, μὲ κλῖνς καθαρὰς, εἰς ἴσην ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν τεθειμέναις καὶ ἐπιμελῶς ἐστρωμέναις διὰ καθαρῶν σινδονῶν καὶ καλυμμάτων. Τὰ στρώματα εἶνε ἀχύρινα καὶ ἀερίζονται καθ' ἐκάστην.

Ἐκαστον κοιτῶνα, ἐπισκέπτεται περιοδικῶς τὴν νύκτα, μία τῶν ἀδελφῶν. Πολλάκις κοιμᾶται ἐν αὐτῷ. Ἐν ἐκάστῳ κοιτῶνι ὑπάρχει νιπτήρ. Ἐν μέρει τοῦ κοιτῶνος εἶνε κεχωρισμένον διὰ λεπτοῦ λευκοῦ μαρμάρου, ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου ὕψους. Ἦτο τὸ μέρος καθαρῶτατον καὶ ὁ προορισμὸς τοῦ δυσνόητος· ἐνῷ ἤμην ἐκεῖ καὶ τὸν παρετήρουν, ἡ ἰδὴ γῆς, μαντεύσασα τὴν ἀπορίαν, μ' ἐκφράσιν καταδήλου εὐχαριστήσεως: «Εἶνε διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν γυναικῶν», μοι εἶπεν· καὶ τότε ἀκόμη οὐδεμίαν ἠσθάνετό τις ἀποστροφῆν. Οὔτε ὁσμὴ ἐλαχίστη, οὔτε κηλὶς, οὔτε ἄλλο τι, ἐπρόδιδε τὴν εὐτελεῆ ἀποστολὴν τοῦ χωρίσματος. Τοιαύτη ἡ καθαριότης.

Εἰσῆλθον εἰς τὰς αἰθούσας τῆς ἐργασίας. Μεγάλαι καὶ εὐρύταται δωμάτια.

Αἱ κατὰ δίκαιον ἐχαιρέτισαν ἡσύχως καὶ ἀνηγέρθησαν. Ἡ κατὰ τ' ἐργασίαν ἐξηγουσα τὸ Εὐαγγέλιον ἀδελφῇ, (ὡς γίνεται καὶ ἐν τῷ ἐστιατορίῳ) ἄμα τῇ εἰσοδῷ μου εἰσήγησε καὶ προσηγόρευσεν. Μία ἡ δύο ἀδελφαὶ ἐπιτηροῦσι τὴν ἐργασίαν.

Παρετήρησα τὰς καταδίκους καὶ ἦσαν ὅλαι ὑγιεῖς. Πῶς νὰ μὴν εἶνε, ἀφοῦ ζῶσιν ἐν τόσῃ καλῇ διαίτη καὶ καθαρᾷ ἀτμοσφαίρᾳ;

Ἐκέντων διάφορα ὑφάσματα μὲ ἀρχετὴν λεπτότητα. Ἐρραπτον καὶ ἐπλεκον. Κατὰ τὴν ἐργασίαν ἐπιβάλλεται αὐταῖς ἡ σιωπὴ, ἵνα ἀκούηται ἡ διδασκουσα. Καθ' ὥρισμένας ὥρας τὴν ἡμέραν, ἐν τῇ ἰδίᾳ αἰθούσῃ, διδάσκονται γράμματα.

Μοι εἰδείξαν διάφορα ἐργόχειρα καὶ τὴν ἀποθήκην τοῦ ὕλικου τῆς ἐργασίας. Πολλάκις εἰς τὴν φυλακὴν αὐτὴν ἀνατίθεται ἡ κατασκευὴ ὀλοκλήρων προικῶν.

Αἱ κατὰ δίκαιον ἐφαίνοντο θέλουσαι καὶ μάθωσι τὴν ἐκ τῶν καλῶν ἐργοχειρῶν τῶν ἐντύπῳ, καὶ δὲν παρέειπα νὰ ἐπαινέσω αὐτὰς διὰ τὴν τάξιν των.

Ὅλαι εἶναι ἐνδεδυμέναι ὁμοιομορφῶς δι' ὑφάσματα βαμβάκερου χονδραῦ καὶ βαθέως κυανοῦ χρώματος.

Τὸ κριεῖν τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας τῶν κατὰ